

# Dramatická výchova směrem k divadelnímu tvaru

---

*- Scénář -*

Zpracovala: Monika Langhamerová

Obor: Učitelství pro 1. stupeň ZŠ

Dne: 30. 01. 2011

UČO: 327608

Ročník: 3. (5. semestr)

---

## Předloha

- Žák, J.: *Študáci a kantoři*. Melantrich: Praha, 1982.

---

## Postavy

Celkem potřebujeme nejméně 9 postav:

- Pan učitel Dvorský
- Pan učitel Novák
- Paní učitelka
- Breburda
- Vomáčková
- Kubíček
- Pasecký
- Troníček
- Matka jednoho z žáků

*\*charaktery postav si žáci vytvoří pomocí doprovodných aktivit*

---

## Rekvizity

- lavice se stolem- katedra,
- jako lavice pro žáky postačí pouze židle,
- učitelův notes,
- matčin notes/kus papíru
- německé a latinské slovníky do kabinetu,
- kus látky- ubrus přes stůl do kabinetu,
- žebřík
- dveře – mohou být z lepenkového papíru

---

## Technické požadavky

- jeviště jakéhokoli typu,
- osvětlení celkové i bodové,
- zvuková kulisa – zvonění

---

## Kostýmy

Důležité je zasazení do doby! Rozdíl v kostýmech bude, když děj zasadíme do dnešní doby a do 80. – 90. let.

## Scénář

### Scéna I. – Třída

*Pomalů se rozsvěcují světla. Chlapci se před zvoněním baví u jedné z lavic.*

Breburda: „Hoší, no koukejte na toho pilníka!“

*Všichni se pomalu otočí na žáka. Vtom začne zvonit, všichni prchají na svá místa, vchází učitel..*

Učitel Dvorský: Also. Guten Tag, setzen Sie sich, bitte.

*Usedne za katedru, listuje ve svém deníčku.*

Učitel Dvorský (zamyšleně): Was haben wir gestern gelesen? Breburda?

Breburda (měkkce s nevinným pohledem): Haben wir gelesen.

Učitel Dvorský (zuřivě): Ich frage, was wir gelesen habe, sie Ignorant, sie Papageivogel!

*Breburda mlčí, pohled upírá k zemi.*

Učitel Dvorský: Setzen sie sich!

*Rozhlédne se po třídě, všichni žáci uhýbají pohledem.*

Učitel Dvorský (vyštěkne): Was habe ich gefragt, Vomáčková?

*Dívka vstává.*

Vomáčková (pohotově): Bitte, Herr Professor, ich war gestern krank.

Učitel Dvorský (rozhořčeně): Schreklich! Setzen! Also Kubiček!

*Dívka si sedá, Kubiček vstává.*

Kubiček (důstojně): Ich auch.

Učitel Dvorský (rozhořčeně burácí): Das ist abscheulich, v této třídě není možno pracovat, um Gottenswillen, takovej materiál, jste líní jako vši!

*Učitel Dvorský dojde ke katedře, opře se, otře si brýle a čelo.*

Učitel Dvorský (zklidněně): Also, was machte der Vater, Pasecký?

Pasecký: Ja.

Učitel Dvorský: Was?

Pasecký (pohotově): Nein.

Učitel (nedůvěřivě): Verstehen sie die Frage?

Pasecký: Ja.

Učitel Dvorský: Also, antworten sie.

Pasecký: Nein.

Učitel (hrozivě): Warum denn?

Pasecký (triumfálně): Jawohl!

*Učitel Dvorský je zcela vyčerpán a s jeho úpěním zazní zvonění. Zhasnou všechna světla. Změní se scéna.*

## Scéna II. - Chodba

*Scéna začne rozsvícením světel, učitel Dvorský se opírá o dveře, utírá si pot. Všimá si ho ovšem matka jednoho z jeho žáků.*

Matka: Dobrý den pane učitel.

Učitel Dvorský (letmo, spěchajíc do kabinetu): Dobrý den.

*Matka ho pronásleduje.*

Matka (přesuědčivě): Ale pane profesore, von už si to ve všem polepšil! Jen z tý němčiny mu to nejde.

*Kantor utíká, podlézá a přelézá žebřík, matka za ním.*

Matka: Pane profesore, dyk von se celý noce nehne vod knihy!

Kantor (zoufale): Má tu čtyři pětky, neprospívá!

Matka (dojímavě): Na řemeslo se nehodí, z měšťanky ho vyhodili, aspoň kdyby tu maturitu udělal.

Kantor (zničeně): Uvidím, co se dá dělat.

*Zmizí v kabinetu, matka utře slzy, vyndá notýsek a s úšklebkem odškrťává, v tu chvíli však prochází jiný učitel.*

Matka (nešťastně): Pane profesore! Dyk ten kluk se celý noce nehne vod knihy. Na řemeslo se nehodí, z měšťanky ho vyhodily...

*Nejprve ze scény mizí učitel, hned za ním matka. Jejich hlasy se ztlumují společně s osvětlením. Mění se scéna.*

### Scéna III. – Kabinet

*Bodové osvětlení na kantora, ten se jako ve křehci opírá o dveře, kapesníkem otírá pot.*

*Světlo se zesiluje. Kantor poodstupuje ode dveří. Všimá si ho kolega Novák.*

Novák (nesměle): Dobrý den. Pane profesore, už berete v kvartě nepravdělná slovesa?

Dvorský (jistě): No ovšem!

*Chvilé rozpačitého mlčení.*

Novák (naoko rozčileně): A představte si, pane kolego. Ten lajdák, ten ničema Zápotočný mi nerozezná gerundivum od gerundia! Kvintán a nerozezná takovou základní vazbu!

Dvorský (s úsměvem, ale zamýšleně): Toť ovšem trestuhodný nedostatek.

Dvorský (hladí si bradku a dodává): Hm, to je mi velmi legrační.

Novák (překvapeně): Nechápu, co je na tom legračního.

*Oba popojdou ke katedře.*

Dvorský (s úsměvem): Legrační je na tom to, že pokud se pamatuji, nenaučil jste se rozeznávat gerundivum od gerundia ani v oktávě a dokonce jste v tom znamenitě plaval při matuře.

Novák (studlivě): Já že jsem...a jo, máte pravdu, jak jsem tenkrát nemohl přeložit ten Vergiliův verš.

*Dvorský si sedá za stůl, vytahuje z aktovky sešity*

Novákův vnitřní hlas uznale: Máte obdivuhodnou paměť, pane profesore.

*Novák skloní hlavu. Poté oba kantoři zůstanou ve štronzu, dokud úplně nezhasne světlo.*

- Práce s textem – čtení textu, zvýraznění pro děti zajímavých pasáží
- Štronzo – Žáci chodí v prostoru, učitel bouchá do bubínku. Různou rychlostí a důrazem. Žáci se snaží napodobit zvuk bubínku svojí chůzí.
- Hledání vlastností postav – Učitel vždy zadá postavu a žáci musí svým pohybem vyjádřit nějakou vlastnost, nebo něco, co je pro kterou postavu typické.
- Identifikace prostoru + improvizace- Pomocí fantazie děti identifikují v místnosti nějaký prostor, který by se do scénáře mohl hodit a zkusí v něm rozehrát krátkou etudu.
- Alter ego (vnitřní hlas)- Žáci se rozdělí do dvojic (nejlépe hrou, př. molekuly), ve dvojici se musí domluvit na jediné postavě ze scénáře a jedinou větou vyjádřit aktuální pocit.